

**Bu metin Avrupa Birliđi ve UN Women'ın desteğiyle yürütülen "Strengthening the Capacities of Providers of Services for Women Survivors of Violence" projesi kapsamında Kapasite Geliştirme Derneđi tarafından çevrilmiştir.*

AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİ

İKİNCİ DAİRE G.U. / TÜRKİYE DAVASI

(Başvuru n° 16143/10)
KARAR

STRAZBURG
18 Ekim 2016

KESİNLEŐME TARİHİ

18/01/2017

*İşbu karar, Sözleşme'nin 44 ř 2 maddesi hükmü uyarınca kesinleşmiştir.
řekli anlamda düzeltmelere tâbi tutulabilir.*

G.U. / Türkiye davasında,

Julia Laffranque, *başkan,*

Işıl Karakaş, *hâkim,*

Paul Lemmens, *hâkim,*

Valeriu Gritco, *hâkim,*

Ksenija Turkovic, *hâkim,*

Stéphanie Mourou-Vikström, *hâkim,*

Georges Ravarani, *hâkim,*

ve *Daire Kâtibi* Stanley Naismith'in katılımıyla Daire olarak toplanan Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (İkinci Daire) 13 Eylül 2016 tarihinde gerçekleştirdiği müzakereler sonucunda, anılan tarihte aşağıdaki kararı vermiştir:

USUL

1. Türkiye Cumhuriyeti aleyhine açılan davanın temelinde, bu devletin vatandaşı olan Bayan G.U.'nun (« başvuran») 05 Mart 2010 tarihinde İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunmasına ilişkin Sözleşme'nin ("Sözleşme") 34'ncü maddesi uyarınca yapmış olduğu (16143/10) numaralı başvuru bulunmaktadır. Daire başkanı, başvuran tarafından yapılan, kimliğinin gizli tutulması yönündeki talebi kabul etmiştir (Mahkeme İçtüzüğü, madde 47 § 4).

2. Başvuran, İzmir Barosu'na bağlı Avukat S. Cengiz tarafından temsil edilmiştir. Türk Hükümeti ise ("Hükümet") kendi görevlisi tarafından temsil edilmiştir.

3. Başvuru, 31 Ağustos 2011 tarihinde Hükümete tebliğ edilmiştir.

OLAYLAR**I. DAVANIN KOŞULLARI**

4. Başvuran, 6 Aralık 1984 doğumlu olup, İstanbul'da ikamet etmektedir.

5. Başvuranın annesi, 7 Ekim 2002 tarihinde, saat 22:00 civarında, sabah liseye gitmek için evden ayrılan ancak halen eve dönmemiş olan başvuran kızının kayıp olduğunu polise bildirmiştir.

6. Başvuranın annesi, ertesi gün tekrar polis karakoluna gitmiştir. Başvuranın annesi, şahsen yaptığı araştırmalar sonucunda, kızının, F.T. isimli bir kişi tarafından tehdit edilerek kaçırılmış olduğunu belirtmiştir.

7. Başvuran, 9 Ekim 2002 tarihinde, saat 17 :00 civarında, annesi ile birlikte polis karakoluna gitmiştir. Başvuran, üvey babası M.S. tarafından kendisine tecavüz edildiği için evden kaçtığını açıklamıştır.

8. Polisler, saat 19 :00 civarında M.S.'yi yakalamıştır. Polis memurları,

M.S.'nin açıklamalarından yola çıkarak, başvuranın, tehdit edilmesinde kullanıldığını belirttiği silaha el koymak için M.S.'nin evine gitmiştir. Daha sonra karakolda, başvuran, polislerin karakola getirdiği kurusıkı tabancayı, üvey babasının kendisini tehdit ettiği silah olarak teşhis etmiştir.

9. Başvuran, saat 20:30 dolaylarında, muayene edilmek üzere hastaneye götürülmüş ve yapılan muayene sonucunda, kızlık zarında, ne zaman gerçekleştiği belirlenemeyen eski bir yırtığın olduğu tespit edilmiştir. Raporda ayrıca, ilgilinin bedeninde, tecavüze uğradığına dair herhangi bir fiziksel belirtiyeye rastlanılmadığı belirtilmiştir.

10. Saat 22:45 civarında, iki polis memuru tarafından başvuranın ifadesi alınmıştır. Başvuran, yaklaşık bir yıldır, annesinin ve kız kardeşinin evde olmadığı zamanlarda, üvey babasının, kendisini rahatsız edecek bir şekilde kendisine baktığını ve bu nedenle, taciz edilmiş gibi hissettiğini beyan etmiştir. Başvuran, evden kaçışından yaklaşık on beş ila yirmi gün önce, liseden döndüğü ve annesinin ve kız kardeşinin evde olmadığı bir sırada, üvey babasının kendisine bakmaya başladığını belirtmiştir. Başvuran, kendisine neden böyle baktığını üvey babasına sormuş ve bundan rahatsız olduğunu söyledikten sonra odasına gitmiştir. Daha sonra, üvey baba, başvuranı takip edip üzerine atlamış, başvuranın kıyafetlerini zorla çıkarmış ve başvurana göre, üvey babası kendisinden daha güçlü olduğu için tecavüze karşı koyamamıştır. Cinsel ilişkiden sonra, başvuranın kanaması olmuştur. Başvuran, bekâretini bu nedenle kaybettiğini belirtmiştir. Başvuran ağlamış ve üvey babasını, her şeyi annesine anlatmakla tehdit etmiştir. Üvey babası, bunları annesine anlatması halinde, ailelerinin dağılacağını ve bundan başvuranın ve annesinin zarar göreceğini ve kaldıkları evin kendisine ait olması nedeniyle, onların evsiz kalacaklarını söylemiştir. Ardından, kızlık zarını diktirmek için, başvuranı doktora götüreceği sözünü vermiştir. Başvuran, üvey babasının silahıyla kendisini öldürmekle tehdit ettiğini eklemiştir. Bu tarihten sonra başvuran üvey babasıyla üç veya dört kez zorla cinsel ilişkiye girmiştir. Başvuran, üvey babasından nefret etmeye başlamış ve evden kaçmaya karar vermiştir. Başvuran, kaçtığı gün, okuldan çıktıktan sonra, erkek arkadaşı F.T. ile buluşmuş ve üvey babasının yaptıkları hakkında F.T.'ye herhangi bir bilgi vermeksizin, bir daha eve dönmek istemediğini söylemiştir. F.T., başvuranı evine dönmesine ikna edemediği için, o geceyi cinsel bir ilişkiye girmeksizin otelde geçirmişlerdir. Başvuran, F.T. tarafından kaçırılmadığının ve alıkonulmadığının altını çizmiştir. Başvuran, bir sonraki geceyi bir kız arkadaşında geçirmiş ve kız kardeşinin kendisinin cep telefonuna gönderdiği bir mesaj üzerine, eve dönmeye karar vermiştir. Başvuran, şikâyet konusu olaylardan yaklaşık bir yıl önce, üvey babasının kendisinin bacağını sıktığını ve bunu gören annesinin, bir daha yapmaması için üvey babasına kızdığını da eklemiştir. Başvuran, ismini bilmediğini ve kurusıkı olduğunu ise karakolda iken öğrendiğini belirterek, üvey babasının kendisini tehdit ettiği silahın, evlerinde bulunan silah olduğunu teyit etmiştir.

11. Başvuranın annesi, aynı gün verdiği ifadesinde, kızının evden kaçıp eve döndükten sonra, olayı kendisine anlattığını ve bunun üzerine, kızıyla

birlikte hemen karakola gittiğini açıklamıştır. Başvuranın annesi, şikâyet edilen olaylardan yaklaşık bir yıl önce, yatak odalarında, kocasını, kızının bacağına dokunurken ve bacağını sıkarken gördüğünde çok şaşırıldığını belirtmiştir. Başvuranın annesi, her iki veya üç ayda bir cinsel ilişkiye girdiklerini belirterek, kocasının iktidarsız olduğuna dair iddialarını yalanlamıştır. Başvuranın annesi, kızının akıllı ve yalan söylemeyen birisi olduğunu ifade etmiştir. Başvuranın annesi, son zamanlarda, kızının M.S.'den nefret ettiğini ve ondan kaçtığını, ayrıca kızının, kaldıkları evi sevmediğini söylediğini ve kendisinden, M.S.'den boşanmasını istediğini belirtmiştir. Başvuranın annesi, kızını aramak için evden çıktığı sırada, kızının kimle gezdiğini sorgulayıp öğrenebilmesi amacıyla, eşinin, kendisinden kızını karakola götürmemesini istediğini beyan etmiştir. Son olarak, başvuranın annesi, zorla alıkoyma nedeniyle, F.T. hakkında şikâyette bulunmak istediğini bildirmiştir.

12. Başvuran, 10 Ekim 2002 tarihinde, İzmir Adli Tıp Kurumu'nda sağlık muayenesinden geçirilmiş ve bu muayene sonucunda, kızlık zarında, tıbben ne zaman yırtıldığının belirlenmesi mümkün olmayan eski bir yırtığın olduğu belirtilmiştir. Doktor, anal muayenede herhangi bir anormallik olmadığını ve başvuranın vücudunda gözle görünür herhangi bir şiddet izine rastlanılmadığını belirtmiştir.

13. Polis, aynı gün, saat 18:00 dolaylarında, iki şüphelinin, yani M.S. ve F.T.'nin ifadelerini almıştır.

14. M.S. isnat edilen suçlamaları kabul etmemiştir. M.S., bir yıldır iktidarsızlık sorunu yaşadığını ve bu süre zarfında eşiyile cinsel ilişkilerinin olmadığını belirtmiştir. M.S., başvuranın, yaklaşık bir yıldır F.T. ile ilişkisinin olduğunu ve eve sürekli geç geldiğini beyan etmiştir. Bu nedenden dolayı, başvurana birkaç defa vurduğunu kabul etmiştir. M.S., 62 yaşında olduğunu ve başvuranın kendisini eliyle itmesi halinde düşecek bir halde olduğunu da eklemiştir.

15. F.T., liseden çıktıktan sonra başvuranla buluştuğunu beyan etmiştir. Başvuran, üvey babasının kendisini dövdüğünü ve bir daha eve dönmeyeceğini F.T.'ye açıklamıştır. F.T., başvuranı eve dönmesi için ikna etmeye çalışsa da, başvuran kabul etmemiş ve geceyi bir otel odasında geçirmişlerdir. F.T., başvuranla cinsel ilişkiye girmediğini ve onu kaçırmadığını belirtmiştir. Ertesi gün, otelden çıkarken, başvuran, liseye gideceğini kendisine söylemiştir. F.T., polislerin kendisini aradığını öğrenince, 9 Ekim tarihinde kendi isteğiyle karakola gittiğini belirtmiştir.

16. Gözaltı süresi sona erdikten sonra, her iki şüpheli de tutuklanmıştır.

17. İzmir Cumhuriyet savcısı, 18 Ekim 2002 tarihinde, eski Türk Ceza Kanunu'nun 416'ncı ve 417'nci maddeleri, 418'nci maddenin 2'nci fıkrası ve 430'ncü maddenin 1'nci fıkrasına dayanarak M.S. hakkında, sarkıntılık, ırza geçme ve zorla alıkoyma suçlamalarıyla ve F.T. hakkında ise, zorla alıkoyma suçlamasıyla iddianame düzenlemiştir. Dava, İzmir Ağır Ceza Mahkemesi önünde açılmıştır.

18. F.T., 22 Ekim 2002 tarihinde, serbest bırakılmıştır.

19. Başvuranın avukatı, 15 Kasım 2002 tarihinde, duruşmaların kapalı

yapılmasını ve başvuranın ile annesinin davaya müdahil olmalarını talep etmiştir. Avukat, müvekkilinin gerçekten bir psikolojik travma geçirip geçirmediğinin ve beyanlarının doğru olup olmadığının öğrenilmesi amacıyla, aile içi cinsel istismar mağduru çocukların beyanlarının değerlendirilmesine ilişkin olarak, İzmir Tıp Fakültesi Hastanesi Psikiyatri Bölümünün (özellikle de, çocuğa yönelik aile içi cinsel istismar konusunda uzman olan bir çocuk psikoloğunun) görüşünün de dikkate alınmasını, Ağır Ceza Mahkemesinden talep etmiştir. Avukat son olarak, söz konusu tıp fakültesinin Adli tıp Anabilim dalı tarafından, başvuranın, bir dizi muayeneye tâbi tutulmasını talep etmiştir.

20. Ağır Ceza Mahkemesi, 18 Kasım 2002 tarihinde gerçekleştirilen ilk duruşmada, müdahil olarak davaya katılma talebini kabul etmiştir.

Ağır Ceza mahkemesi, başvuranın, başvuranın annesinin ve kız kardeşinin yanı sıra, sanıkların ifadelerini almıştır. M.S., hakkındaki suçlamaları kabul etmemiştir. M.S., yaşından ötürü kocalık görevini yerine getiremeyecek durumda olduğunu ve bu nedenle, tecavüz etmiş olamayacağını açıklamıştır. M.S., başvuranın ve başvuranın annesinin evini ve parasını almak için kendisini haksız yere suçladıklarını, yalnızca evin intifa hakkını bırakmak suretiyle, eşinin kendisinden evi zaten devraldığını eklemiştir.

21. Başvuran, polise verdiği ifadeye benzer bir ifade vermiştir. Başvuran, yaşadığı saldırının oluşma koşullarını şu şekilde anlatmıştır :

“Sanık M., benim üvey babamdır. Beni ara sıra döverdi. Eve geç geldiğimde, hatta neden geç kaldığımı söylememe rağmen beni yine de döverdi. Okul, eylül ayında başladı. Sanık M.nin evde tek başına olduğu bir gün, okuldan eve geldiğimde [okul] üniformamı çıkarmak için yatak odasına gittim. Sanık odaya geldi. Odadan çıkmasını istedim. Çıkmak istemedi. Bu arada ellerimi tutarak üniformamı çıkardı. Elbiselerimin üst kısmını çıkarmadı, sadece eteğimi ve külotumu çıkardı. İki elimi tutarak yatağa yatırdı ve bana tecavüz etti. (...)”

22. Başvuranın yaşı ve eğitim durumu göz önünde bulundurulduğunda, yaşananları anlayabilecek durumda olması nedeniyle, neden bu olayın hemen ardından yetkili makamları haberdar etmediği sorulmuştur. Başvuran bu soruya: “Hiç kimseye söyleyemedim” diyerek cevap vermiştir. Duruşma tutanağından, bu soruyu kimin sorduğu anlaşılmamaktadır.

23. M.S.’nin avukatı, müvekkilinin hasta ve yaşlı birisi olduğunu belirtmiştir. Sanığın avukatı, başvuranın doğruları söylemediğini belirtmiştir. Avukat, sağlık raporunda, kızlık zarındaki yırtılmanın eski tarihli bir yırtık olduğu belirtilmesine rağmen, başvuranın, evden kaçmadan 10 ila 12 gün önce tecavüze uğradığını beyan ettiğini belirtmiştir. Öte yandan, M.S.’nin avukatı, başvuranın evden kaçtıktan sonra, neden geceyi bir kız arkadaşında geçirmediği ve bunun yerine, erkek arkadaşı F.T. ile bulunduğu hususunun sorgulanması gerektiğini eklemiştir. M.S.’nin avukatına göre, başvuran, böyle bir cesareti göstermiş biri olduğuna göre, söylediklerinin hiçbiri gerçekleri yansıtmamaktadır.

24. Başvuranın kız kardeşi, başvuran evden kaçtıktan sonra, başvurana telefonla ulaştığında, başvuranın ona, babasıyla birlikte kendisini almaya gelmelerini istemediğini söylediğini belirtmiştir. Daha sonra, başvuranla polis karakolunda bir araya gelmiş ve başvuranın, üvey babası tarafından tecavüze

uğradığını kendisine ilk kez burada söylediğini beyan etmiştir. Başvuranın kız kardeşi, üvey babanın, altı ay önce, başvuranın F.T. ile görüştüğünü öğrendiğini ve bu nedenle başvurunu dövdüğünü eklemiştir. Üvey baba, başvuranın kız kardeşine, başvurunu karakola götürmeden önce eve getirmesini ve başvuranın cezasını bizzat kendisinin vereceğini söylemiştir.

25. Duruşma neticesinde, Ağır Ceza Mahkemesi, başvuranın İzmir Dokuz Eylül Üniversitesi Hastanesinde tedavi gördüğünü söylediğini tespit etmiş ve başvuranın sağlık dosyasını talep etmeye karar vermiştir. Ağır Ceza Mahkemesi, bu dosyayı teslim aldıktan sonra, başvuranın fiziksel yapısı dikkate alındığında, sanığın, başvuruna zorla tecavüz edebilecek durumda olup olmadığının ve cinsel gücünün bu eylem için yeterli olup olmadığının tespit edilmesi için, başvuran ve M.S.'nin İstanbul Adli Tıp Kurumu'na gitmelerinin gerektiği sonucuna varmıştır. Ağır Ceza Mahkemesi ayrıca, başvuranın sanığa karşı koyma konumunda olup olmadığının ve eski Türk Ceza Kanunu'nun 414 ve 416'ncı maddelerinde öngörüldüğü üzere, başvuranın zihinsel veya ruhsal bir rahatsızlığının olup olmadığının araştırılmasını talep etmiştir. Ağır Ceza Mahkemesi, öte yandan, M.S.'nin tutuksuz yargılanmak üzere serbest bırakılmasına karar vermiştir. Başvuran ve başvuranın annesi yalnızca bu ilk duruşmaya katılmışlardır. Ağır Ceza Mahkemesi, gizli duruşma talebi konusunda bir karar vermemiştir.

Söz konusu ilk duruşmada, Ağır Ceza Mahkemesi heyeti, Hâkim, A.B., H.D. ve M.R.B.'den oluşmaktaydı.

26. Başvuranın avukatı, 25 Kasım 2002 tarihinde, maddi ve manevi tazminat taleplerini rakamsal olarak sunmuştur.

27. Ağır Ceza Mahkemesine sunulmuş olan 27 Şubat 2003 tarihli raporunda, İzmir Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi Çocuk ve Ergen Psikiyatrisi bölüm başkanı, başvuranın ilk kez 14 Kasım 2002 tarihinde, başvuranın ifadelerine göre, üvey babası tarafından maruz kaldığı cinsel tacizin ardından ortaya çıkan rahatsızlıklar nedeniyle çocuk psikiyatrisi servisine geldiğini belirtmiştir. Doktorlar, başvuruna post-travmatik stres ve majör depresyon bozukluğu teşhisi koymuş ve başvuran için antidepresan tedavi başlatmıştır. Raporda, ilgilinin düzenli olarak psikolojik tedavi gördüğü ve altı kez muayeneye geldiği belirtilmektedir.

28. Ağır Ceza Mahkemesi, 03 Mart 2003 tarihinde ikinci duruşmayı yapmıştır. Başvuranın avukatı, M.S.'nin serbest bırakıldıktan sonra dahi müvekkiline ara sıra tacizde bulunduğunu belirtmiştir. Ağır Ceza Mahkemesi, 27 Şubat 2003 tarihli rapor, henüz dosyaya konulmadığı gerekçesiyle, duruşmayı ertelemeye karar vermiş ve Hâkim H.D.'yi, ilk duruşmada kararlaştırılan yargılama işlemlerini gerçekleştirmesi amacıyla naip hâkim olarak görevlendirmiştir.

29. Başvuran, 30 Nisan 2003 tarihinde, Adli Tıp Kurumu tarafından muayene edilmiştir.

30. Ağır Ceza Mahkemesi, 10 Ekim 2003 tarihinde, İstanbul Adli Tıp Kurumunun, M.S.'nin İstanbul Adli Tıp Kurumuna geldiği ve M.S.'nin, henüz kendisine gönderilmeyen bir rapor almak amacıyla, İstanbul Cerrahpaşa Tıp Fakültesine gönderildiğini belirtilen yanıtını almıştır.

31. Ağır Ceza Mahkemesi, 08 Mart 2004 tarihinde, Adli Tıp Kurumunun, Cerrahpaşa Tıp Fakültesinin raporunu hâlâ almadığını belirten cevabını almıştır. Duruşmada, M.S.'nin avukatı, müvekkilinin İstanbul Adli Tıp Kurumunun talebi doğrultusunda muayene olmak amacıyla Üniversite Hastanesinin tanısal radyoloji servisine kabul edildiğini ve 29 Eylül 2003 tarihinde bir rapor düzenlendiğini açıklamıştır. Avukat, duruşmada, bu raporun bir örneğini sunmuştur. Duruşmanın sonunda, Ağır Ceza Mahkemesi, Tıp Fakültesi Hastanesinden söz konusu raporun aslını kendisine iletmesini istemiş ve kendisine iletildikten sonra ise, bu raporun Adli Tıp Kurumuna gönderilmesine karar vermiştir.

32. Adli Tıp Kurumu, 28 Mayıs 2004 tarihinde, İzmir Savcılığından, sanık M.S.'nin ek tetkikler ve noktürnal penil tümesans ve papaverin testlerinin yapılması için, en yakın üniversite hastanesine gitmesini sağlamasını istemiştir.

33. Aynı gün, Adli Tıp Kurumu, başvurana ilgili raporunu düzenlemiştir. Başvuranın 18 Kasım 2002 tarihinde, Ağır Ceza Mahkemesi önünde yaptığı beyanlar, başvuran adına düzenlenen sağlık raporları ve başvuranın 30 Nisan 2003 tarihinde Adli Tıp Kurumunda gerçekleştirilen muayenesi ışığında, doktorlar, başvuranın olayın ahlaki redaetini idrak edip, fiile ruhsal yönden mukavemete muktedir olduğu tespitinde bulunmuşlardır.

34. Başvuranın avukatı, 15 Ekim 2004 tarihli duruşmada, rapor hakkında görüşlerini belirtmiştir. Avukat, müvekkilinin 30 Nisan 2003 tarihinde Adli Tıp kurumunda yapılan muayenesinin sadece beş dakika sürdüğünü ve bu sırada doktorların müvekkiline birkaç soru sormakla yetindiklerini ileri sürmüştür. Avukat, ayrıca, söz konusu raporun, başvuranın cinsel saldırıya karşı koyabilecek güçte olduğu halde buna engel olmadığı izlenimini doğurduğu kanaatindedir. Avukata göre, söz konusu değerlendirmede, ilgilinin yaşadığı travma dikkate alınmamıştır. Avukat, 27 Şubat 2003 tarihli Tıp Fakültesi Hastanesinin raporu doğrultusunda, tecavüzün psikolojik travma veya kalıcı hasara yol açıp açmadığının belirlenmesi için, müvekkilinin detaylı bir muayeneden geçirilmesini talep etmiştir. Avukat, Ağır Ceza Mahkemesinden, özellikle, başvuranda teşhis edilen post-travmatik stres ve majör depresyon bozukluğunun, başvuranın iddialarını doğrular nitelikte olup olmadığını ve bu durumun tecavüz vakalarında sıklıkla karşılaşılan bir rahatsızlık olup olmadığını ayrıca tecavüz dışındaki olayların başvuranın bir travma yaşamasına neden olup olamayacağının araştırılmasını istemiştir. Avukat, başvuran ve başvuranın annesinin, M.S.'nin tehditleri nedeniyle iki kez evlerinden ve daha sonra ise İzmir'den İstanbul'a taşınmak zorunda kaldıklarını eklemiştir.

35. Ağır Ceza Mahkemesi, bu konuda yetkili makam olan -Adli Tıp Kurumunun- söz konusu hususta zaten bir karar vermiş olması nedeniyle bu talebi reddetmiştir. Ağır Ceza Mahkemesi, Adli Tıp Kurumunun talebi doğrultusunda, test ve analizlerinin gerçekleştirilmesi amacıyla, M.S.'nin İzmir'deki bir üniversite hastanesinin üroloji bölümünde muayene edilmesine hükmetmiştir (yukarıdaki 32'nci paragraf).

36. 18 Temmuz 2005 tarihinde, İzmir'deki üniversite hastaneleri,

noktürnal penil tümesans testini gerçekleştiremeyecekleri konusunda Ağır Ceza Mahkemesini bilgilendirmiştir. Ağır Ceza Mahkemesi, Adli Tıp Kurumundan, bölgede yer alan ve söz konusu testi gerçekleştirebilecek olan hastaneleri kendisine bildirmesini istemiştir. Ağır Ceza Mahkemesi, Adli Tıp Kurumu tarafından talep edilen diğer testlerin hâlihazırda yapılmış olduklarını tespit etmiştir.

37. Ağır Ceza Mahkemesi, 02 Kasım 2005 tarihinde, Adli Tıp Kurumunun, noktürnal penil tümesans testinin İzmir'deki üniversite hastanelerinden birisinde yapılabileceğini belirtmesine rağmen, üniversite hastanelerinin bu testin yapılamayacağını belirttikleri hususunu kaydetmiştir. Bu nedenle, Ağır Ceza Mahkemesi, söz konusu testi gerçekleştirmeden de bir rapor düzenlenebilir düzenlenemeyeceğini Adli Tıp Kurumuna sormuş, test gerçekleştirilmeden rapor düzenlenemiyorsa, söz konusu testin İstanbul'daki üniversite hastanelerinin hangisinde düzenlenebileceğini belirtmesini talep etmiştir.

38. Ağır Ceza Mahkemesi, 30 Aralık 2005 tarihinde, söz konusu testin yapılması amacıyla, M.S.'nin Cerrahpaşa Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesine gitmesine karar vermiştir.

39. Ağır Ceza Mahkemesi, 05 Nisan 2006 tarihinde, İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesinin raporunu almıştır. Ağır Ceza Mahkemesi, söz konusu rapora göre, sanığın test için yeterli sertleşme sağlayamadığını ve bu tespitin organik bir bozukluk ile bağdaştığını kaydetmiştir.

40. Başvuranın avukatı, 26 Haziran 2006 tarihinde, müvekkilinin Adli Tıp Kurumu tarafından yapılan muayenesinin güvenilirliğini ve müvekkili hakkında düzenlenen 28 Mayıs 2004 tarihli raporu tekrar tartışmaya açmıştır. Avukat, olayların üzerinden yaklaşık dört yıl geçtikten sonra, sanıkla ilgili testin gerçekleştirildiğini belirtmiş ve bu nedenle, testin geriye dönük olarak değerlendirilebilir değerlendirilemeyeceğini sormuştur. Bu bağlamda, başvuranın avukatı, başvuranın annesinin, 18 Kasım 2002 tarihli ifadesinde, sanıkla iki ayda bir ilişkilerinin olduğunu söylediğine dikkati çekmiştir. Başvuranın avukatı, birçok doktorun görüşüne göre, cinsel ilişki için tam sertleşmenin olmasına gerek olmadığını belirtmiştir. Son olarak, yargılamanın aşırı uzun sürmesini eleştirmiş ve bu süre zarfında başvuranın, üvey babasının tehditleri nedeniyle, İstanbul'a taşınmak zorunda kaldığını eklemiştir.

41. Ağır Ceza Mahkemesi, 30 Haziran 2006 tarihinde, noktürnal penil tümesans testinin yapıldığını tespit etmiş ve görüşünün alınması için, dosyayı yeniden İstanbul Adli Tıp Kurumuna göndermeye karar vermiştir.

42. Başvuranın avukatı, 06 Temmuz 2006 tarihinde, Ağır Ceza Mahkemesine yaptığı başvuruda, müvekkilinin Adli Tıp Kurumunda yeni bir psikiyatrik muayeneden geçirilmesini talep etmiştir. Başvuranın avukatı, Ağır Ceza Mahkemesinin, sanığın cinsel kapasitesine ilişkin olarak olaydan dört yıl sonra gerçekleştirilen muayenelerin, sanığın, şikâyet edilen olay tarihinde iktidarsız olup olmadığını anlamaya yarayıp yaramadığını ve tam ereksiyonun olmamasının, penetrasyonu engelleyip engellemediğini, Adli Tıp Kurumuna sormasını rica etmiştir.

43. Ağır Ceza Mahkemesi, 27 Aralık 2006 tarihli duruşmada, Adli Tıp

Kurumunun 18 Ekim 2006 tarihli raporuna göre, sanığın iktidarsız olduğunu tespit etmiştir. Başvuranın avukatı, şikâyet konusu olaylardan beş yıl sonra verildiği ve sanığın cinsel kapasitesinin zaman içerisinde değişmiş olabileceğini belirterek, bu rapora itiraz etmiştir. Başvuranın avukatı, ayrıca 06 Temmuz 2006 tarihli başvurusunda ileri sürdüğü hususları, Adli Tıp Kurumunun dikkate almaması nedeniyle, sağlık raporunun eksik olduğunu iddia etmiş (yukarıdaki 42'nci paragraf) ve bu konuda ek bir soruşturma yapılmasını talep etmiştir. Ağır Ceza Mahkemesi bu talebi reddetmiştir.

Duruşma sonunda, Ağır Ceza Mahkemesi, sanıkların beraatine karar vermiştir. Bu tespite, sanıkların, başvuranın, başvuranın annesinin ve kız kardeşinin yanı sıra aşağıdaki sağlık raporlarının sonuçlarına dayanarak ulaşmıştır: Bekâretin kaybedilmesine ilişkin 10 Ekim 2002 tarihli sağlık raporu, başvuranın olayları idrak edebilecek ve ruhsal yönden mukavemet edebilecek durumda olduğu sonucuna varılan 28 Mayıs 2004 tarihli rapor ve son olarak, sanığın cinsel gücüne ilişkin 18 Ekim 2006 tarihli rapor.

Ağır Ceza Mahkemesi, M.S. hakkında ise, dosyadaki tüm unsurlar ışığında, şikâyet konusu olguların meydana geldiği tarihte, M.S.'nin iktidarsız olduğunu ve bu nedenle M.S.'nin isnat edilen suçları işleyemeyeceğine kanaat getirmiştir. Hükmün M.S. ile ilgili kısmı şu şekildedir :

“M.S. hakkında (...) suçlarından dolayı ceza davaları açılmış olmasına rağmen, sanığın en başından itibaren verdiği ifadelerin tutarlı olması, mağdurun ve sanığın fiziksel yapısı, hastanelerden ve son olarak Adli Tıp İhtisas Kurulundan alınan raporlar, sanığın isnat edilen suçları işlememiş olduğuna dair tam ve kesin bir kanaatin oluşması, mağdurun ve annesinin ifadelerinin samimi ve inandırıcı olmaması dikkate alındığında, sanığın tüm suçlamalardan beraatine karar verilmiştir; (...)”

Ağır Ceza Mahkemesinin bu son duruşmadaki teşekkülü, 18 Kasım 2002 tarihinde yapılan duruşmadaki heyetten tamamen farklıydı.

Ağır Ceza Mahkemesi, ayrıca başvuranın tazminat talebini de reddetmiştir.

44. Yargıtay, 10 Ekim 2011 tarihinde, M.S.'nin kendisine isnat edilen tecavüz ve zorla alıkoyma suçlarından dolayı beraati hakkındaki kararı onamıştır. Elle sarkıntılık suçu konusunda ise, bu suçun zaman aşımına uğradığını tespit etmiştir. Sonuç olarak, Yargıtay, bu kararın söz konusu suçla ilgili kısmı nedeniyle kararı bozmuş ancak davanın zamanaşımını nedeniyle düşürülmesine karar vermiştir.

II. İLGİLİ İÇ HUKUK VE UYGULAMA

45. Olayların meydana geldiği dönemde yürürlükte olan eski Türk Ceza Kanunu'nda (765 sayılı Kanun), tecavüz ve cinsel saldırılar, mağdurun on beş yaşını bitirip bitirmediği gözetilerek cezalandırılmaktaydı. Eski Türk Ceza Kanunu'nun 416'ncı maddesinin 1'nci fıkrasına göre, on beş yaşının üzerindeki bir kimsenin cebir ve şiddet veya tehdit kullanılmak suretiyle ırzına geçilmesi, yedi seneden aşağı olmamak üzere, hapis cezası ile cezalandırılmaktaydı. Özellikle akıl veya beden hastalığından dolayı, fiile mukavemet edemeyecek bir halde bulunan bir kimsenin ırzına geçildiğinde, cebir ve şiddet veya tehdidin varlığına gerek yoktu. On beş yaşını doldurmuş bir kişiye cinsel saldırıda bulunmak, üç seneden beş seneye kadar hapisle

cezalandırılmaktaydı (eski Türk Ceza Kanunu'nun 416'ncı maddesinin 2'nci fıkrası). Eski Türk Ceza Kanunu'nun 417'nci maddesine göre, suçu işleyenin anne-baba gibi mağdur üzerinde bir yetkiye sahip bir kişi tarafından işlenmesi, ağırlaştırıcı bir neden olarak kabul edilmekteydi ve öngörülen ceza, bu durumda, yarısı kadar artırılmaktaydı. Eski Türk Ceza Kanunu'nun 430'ncü maddesinin 1'nci fıkrası uyarınca, reşit olmayan bir kimsenin cinsel amaçlarla zorla alıkoyulması, beş seneden on seneye kadar hapis cezasıyla cezalandırılmaktaydı.

46. Yargıtay içtihadına göre, tecavüz sadece erkek cinsel organının kısmen veya tamamen penetrasyonu halinde oluşabilirdi (Yargıtay Ceza Genel Kurulu tarafından 04 Haziran 1990 tarihinde verilen, E.1990/5-101-K.1990/156 sayılı karar). Yargıtay 5'nci Ceza Dairesi tarafından verilen iki karara göre (bkz. örneğin, 24 Mayıs 1990 tarihli (E. 1990/1429-K. 1990/2913) ve 13 Nisan 2000 tarihli kararlar (E. 2000/2250-K. 2000/1197), cinsel organ dışında bir organ veya yabancı bir cisim sokulması, cinsel saldırı olarak nitelendirilmiştir.

47. 01 Haziran 2005 tarihinde yürürlüğe giren Yeni Türk Ceza Kanunu'nda (5237 sayılı Kanun), tecavüz, vücuda organ veya sair bir cisim sokulması olarak tanımlanmıştır. Türk Ceza Kanunu'nun 102'nci maddesinin 2'nci fıkrasına göre, tecavüz suçu, en az on iki yıl hapis cezasıyla cezalandırılır ve 103'ncü maddesinin 2'nci fıkrasına göre, bu suçun çocuğa karşı işlenmesi durumunda, on altı yıldan aşağı olmamak üzere hapis cezasına hükmolunur. Çocuğa yönelik cinsel saldırı -tecavüz dışında- sekiz yıldan on beş yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılmaktadır (103'ncü maddenin 1'nci fıkrası). Son olarak bu suçların, anne-baba gibi mağdurun üzerinde yetkisi olan bir kişi tarafından işlenmesi, ağırlaştırıcı neden olarak kabul edilmekte ve öngörülen ceza yarı oranında artırılmaktadır. (103'ncü maddenin 3'ncü fıkrası).

48. Anayasa Mahkemesi, 11 Aralık 2015 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan, 12 Kasım 2015 tarihli kararıyla (2015/26 E.-2015/100 K.) yeni Türk Ceza Kanunu'nun 103'ncü maddesinin 2'nci fıkrasını iptal etmiştir. Anayasa Mahkemesi, verilecek cezada alt sınır dayatmasının, hâkimlerin somut olayın koşullarına uygun ceza vermesini ortadan kaldırdığını ve suçla yaptırım arasında bulunması gereken adil dengeyi ortadan kaldıracak ölçüde ağır cezaların verilmesi sonucunu ortaya çıkarabileceğine hükmetmiştir. Bu şekilde ceza alt sınırı uygulaması getirilmesi, orantısız cezaların verilmesine yol açmıştır. Bununla birlikte, Anayasa Mahkemesi bu hükmün kaldırılmasının ardından hukuki bir boşluk doğmasını önlemek amacıyla, iptalin yürürlüğe gireceği tarihi, kararın Resmi Gazete'de yayımlanmasından bir yıl sonra, yani 11 Aralık 2016 olarak belirlemiş ve böylece yeni bir hüküm koymasına için, yasa koyucuya gerekli zamanı tanımıştır. Anayasa Mahkemesi, Resmi Gazete'de 13 Temmuz 2016 tarihinde yayımlanan 26 Mayıs 2016 tarihli kararıyla (2015/108 E.-2016/46 K.), Yeni Ceza Kanunu'nun 103'ncü maddesinin 1'nci fıkrasını aynı gerekçelerle iptal etmiştir; Anayasa Mahkemesi, iptal hükmünün yürürlüğe gireceği tarihi, Resmi Gazete'de yayımlandıktan altı ay sonra, yani 13 Ocak 2017 tarihi

olarak belirlemiştir.

III. İLGİLİ ULUSLARARASI KAYNAKLAR

49. Avrupa Konseyi Bakanlar Kurulu tarafından, 12 Temmuz 2007 tarihinde kabul edilen ve 01 Temmuz 2010 tarihinde yürürlüğe giren Avrupa Konseyi Çocukların Cinsel Sömürü ve İstismara Karşı Korunması Sözleşmesi, Türkiye tarafından 07 Aralık 2011 tarihinde onaylanmıştır.

50. Söz konusu Sözleşme'nin açıklayıcı raporunda, özellikle aile içi cinsel istismar konusunda şunlar belirtilmektedir:

“3. (...) Cinsel şiddete maruz kalmış çocukların genellikle, söz konusu eylemler, sosyal veya ailevi çevrelerindeki bir kişi tarafından işlendiğinde veya tehdit edildikleri için, yaşadıklarını anlatmakta çok zorlandıklarını da biliyoruz. Nitekim mevcut veriler, Avrupa Konseyi'ne üye ülkelerde, çocuklara karşı işlenen cinsel istismarların çoğunluğunun, çocuğun sosyal çevresindeki kişiler veya yakınları tarafından aile içinde gerçekleştiğini göstermektedir.

(...)

124. İkinci bent ise, çocukların, bazı ilişkiler çerçevesinde, cinsel etkinliklerde bulunmak için yasal yaşa erişmeler ve ilgili kişi herhangi bir zorlamaya, baskıya ve tehdide başvurmasa dâhi, korunması gerektiğini öngörmektedir. Bu tür durumlar, doğal, sosyal veya dini otoritelerinden dolayı, ilgili kişilerin, kendilerine çocuklar üzerinde duygusal, ekonomik ve hatta fiziksel bir kontrol, cezalandırma veya ödüllendirme imkânı sunan bir güven ilişkisini suiistimal ettikleri durumlardır. Bu tür güven ilişkileri, çocuklar ile anne-babaları, çocuklar ile aile fertleri (...) arasında mevcut olan ilişkilerdir.

125. Aile içinde işlenen cinsel istismarı açıkça vurgulamak amacıyla, metinde, “aile içi de dâhil olmak üzere” ibaresi yer almaktadır. Nitekim araştırmalar, mağdurda kalıcı hasarlara yol açan, çocuklar bakımından, psikolojik olarak en yıkıcı ve en sık rastlanan cinsel şiddet biçimlerinden birisi olduğunu göstermektedir. Buna ek olarak, “aile” sözcüğü ile geniş aileye atıfta bulunmaktadır.”

51. Soruşturma, kovuşturma ve usul hukukuyla ilgili olarak (Sözleşmenin 30 ila 36'ncı maddeleri), açıklayıcı raporda şunlar belirtilmektedir:

“209. Çocuklara yönelik cinsel sömürü ve istismar olaylarının soruşturulması ve kovuşturulması aşamalarıyla ilgili hususlara yer verilen bu başlıkta, müzakerede bulunanlar, yargılamaların, mağdur veya tanık sıfatlarını taşımakla karşı karşıya kalan çocukların özel hassasiyetinin hesaba katılarak yapılmasının çok önemli olduğunun altını çizmek istemişlerdir (...).

214. Temel husus, medyanın gündemine oturmuş bazı davaların ve son on yıllık dönemde ceza yargılaması sistemlerinde meydana gelen gelişmelerin de kanıtlandığı üzere, birçok devlet için yargılamalarda önemli bir sorun teşkil eden, çocuğun ifadesinin rolü ve bu ifadenin alınmasına ilişkindir. Bu bağlamda, devletlerin çocukların ifadesini güvence altına alıp koruyacak usul kuralları koymaları gereklilik halini almıştır.

215. Bu nedenle, 1'nci ve 2'nci paragraflarda, çocuklara yönelik cinsel sömürü ve istismar olaylarıyla ilgili soruşturma ve kovuşturmaların, her zaman çocukların üstün menfaatine ve haklarına saygı çerçevesinde gerçekleştirilmesi ve yaşamış oldukları travmayı daha fazla şiddetlendirmemesi gerektiğine dair iki genel ilkeye yer verilmektedir.”

HUKUK

I. KABUL EDİLEBİLİRLİK HAKKINDA

52. Hükümet, iç hukuk yollarının tüketilmemiş olması nedeniyle, AİHM'den başvuruyu reddetmesini talep etmektedir. Hükümet, başvurunun yapıldığı tarihte, ceza davasının Yargıtay önünde halen derdest olduğunu belirtmiştir. Hükümet buna ek olarak, başvuranın, -başvuru yapmak için, temyiz başvurusunun sonucunu beklemediği için-, ilk derece mahkemesinin kararının yani 27 Aralık 2006 tarihli kararın üzerinden altı ay geçtikten sonra, AİHM'ye başvurması gerektiğini ileri sürmüştür.

53. AİHM, iç hukuk yollarının son aşamasının, AİHM'nin, başvurunun kabul edilebilirliğine dair kararını vermeden önce tamamlanması kaydıyla, AİHM'ye başvurunun yapılmasından sonra sona ermesine müsamaha ettiğini hatırlatmaktadır (bkz. diğer birçok karar arasından, *Karoussiotis/Portekiz*, No. 23205/08, §57, AİHM 2011 (özetler) ve *Özçelebi/Türkiye*, No. 34823/05, § 35, 23 Haziran 2015). AİHM, başvuranın başvurusunu, temyiz başvurusunun incelemesi sürdüğü sırada, 05 Mart 2010 tarihinde yaptığını tespit etmektedir. AİHM bununla birlikte, başvuranın müdahil taraf olduğu ceza yargılamasının, Sözleşme'nin 35'nci maddesi anlamında, iç hukuktaki nihai karar olan Yargıtay'ın 10 Ekim 2011 tarihli kararıyla sonuçlandığını kaydetmektedir. Bu nedenle, Hükümet'in itirazının reddedilmesi gerektiği sonucu ortaya çıkmaktadır.

54. AİHM, başvurunun geç yapıldığına dair itirazın da, bu koşullar kapsamında reddedilmesi gerektiği kanaatine varmaktadır (bkz. bu bağlamda, *Birtan Güven ve diğerleri/Türkiye*, No. 37625/03, § 52, 31 Temmuz 2007).

II. SÖZLEŞME'NİN 3, 6 ve 8'NCİ MADDELERİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI HAKKINDA

55. Başvuran, öncelikle Sözleşme'nin 3'ncü maddesini ileri sürerek, tecavüz ile ilgili şikâyetlerine ilişkin etkin bir yargılama yapılmamasından şikâyet etmektedir.

Başvuran, daha sonra, Sözleşme'nin 6'ncı maddesini ileri sürerek, Ağır Ceza Mahkemesi önündeki ceza yargılamasının hakkaniyetten yoksun olduğunu iddia etmektedir.

Başvuran, son olarak, Sözleşme'nin 8'nci maddesini ileri sürerek, cezasız kalan bir suçun mağduru olduğu için şikâyet etmekte ve huzurlu olabilmesi için, devletin, etkin bir koruma sağlama biçimindeki pozitif yükümlülüğünü yerine getirmediğini iddia etmektedir. Başvuran, davanın seyrinin, söz konusu hükmü ihlal ettiğini eklemektedir. Başvuran, bu bağlamda, ifade verdiği duruşmanın aleni olarak yapılmasından ve 28 Mayıs 2004 tarihli Adli Tıp Kurumu raporuna göre, şikâyet konusu yaptığı eylemlere rıza göstermiş biri gibi gösterilmesinden şikâyet etmektedir.

56. AİHM, söz konusu şikâyetlerin, sadece Sözleşme'nin 3'ncü ve 8'nci maddeleri kapsamında incelenmelerini uygun görmektedir. Söz konusu

Sözleşme maddelerinin somut olayla ilgili kısımları şu şekildedir:

Madde 3

“Hiç kimse işkenceye veya insanlık dışı ya da aşağılayıcı muameleye veya cezaya tabi tutulamaz.”

Madde 8

“1. Herkes özel (...) hayatına (...) saygı gösterilmesi hakkına sahiptir.”

A. Tarafların argümanları

57. Hükümet, ırza geçme ve cinsel saldırıların Türk hukukunda cezalandırıldığını belirtmektedir. Hükümet, başvuranın şikâyetinde bulunmasının ardından, ilgili makamların derhal soruşturma başlattığını ve Ağır Ceza Mahkemesi önünde bir davanın görüldüğünü kaydetmektedir. Hükümete göre, somut dava, bu bakımdan, sanıklar henüz mahkeme huzuruna çıkarılmadan sonlandırılan *M.C./Bulgaristan* (No.39272/98, AIHM 2003-XII) davasına göre farklılık göstermektedir. Hükümet, dava sırasında, başvuranın iddialarının aydınlatılmasına yönelik yargılama işlemlerinin gerçekleştirildiğini eklemektedir. Hükümet, başvuranın davaya müdahil sıfatıyla katıldığına ve bu bağlamda, başvuranın argümanlarını ileri sürme imkânı bulduğuna dikkat çekmektedir. Kapalı duruşma konusunda ise, Hükümet, mevcut davada duruşmanın kapalı yapılmasını gerektirecek hiçbir neden olmadığını iddia etmiştir. Hükümet, başvuranın sadece, polis önünde verdiği ifadesini tekrar ettiği ilk duruşmaya katıldığını ve davanın gizli olarak görülmesini gerektirecek başka bir beyanda bulunmadığını açıklamaktadır. Le Hükümet, bu nedenle, Sözleşme'nin 3'ncü ve 8'nci maddelerinin ihlal edilmedikleri kanaatindedir.

58. Başvuran, Adli Tıp Kurumu tarafından 28 Mayıs 2004 tarihinde yapılan sağlık muayenesinin güvenilirliğinden ve bu muayene sonucunda düzenlenen sağlık raporundaki tespitlerden ise, üvey babasına direnmeyerek cinsel ilişkiye rıza gösterdiği izlenimi yaratması nedeniyle şikâyet etmektedir. Başvuran, bu bağlamda, kişilik hakkının ihlal edildiğini iddia etmektedir. Başvuran, Adli Tıp Kurumunun, kendisinin psikolojik durumunun, anlattıklarıyla uyuşup uyuşmadığını ve tecavüz nedeniyle psikolojik bir travma yaşayıp yaşamadığını hiçbir şekilde araştırmadığına dikkat çekmektedir. Başvuran ayrıca, Ağır Ceza Mahkemesinin, İzmir Dokuz Eylül Üniversitesi Hastanesi tarafından 27 Şubat 2003 tarihinde düzenlenen sağlık raporunu dikkate almamasından ve ek psikolojik muayenelerin yapılmasına yönelik isteğini kabul etmemesinden şikâyet etmektedir. Başvuran, Ağır Ceza Mahkemesinin, olayların üzerinden yaklaşık dört yıl geçtikten sonra düzenlenen ve M.S.'nin iktidarsız olduğu sonucuna varan 18 Ekim 2006 tarihli sağlık raporuna dayanarak, ilgilinin beraatine karar verdiğine dikkat çekmektedir. Başvuran, Ağır Ceza Mahkemesinin, tecavüz dışında, başka cinsel suçların da işlenmiş olma ihtimalini göz önünde bulundurmadığını eklemektedir. Başvuran, ifade verdikleri sırada, hâkimlerin duruşmada bulunmamasına rağmen, Ağır Ceza Mahkemesinin kendisinin ve annesinin

beyanlarını ikna edici bulmamasından şikâyet etmektedir. Başvuran böylece, iddiaları hakkında, devletin uygun ve etkin bir soruşturma yürütmediği ve yargılamanın adil olmadığı tespitinde bulunmuştur.

Başvuran, son olarak, Ağır Ceza Mahkemesinin, duruşmanın kapalı yapılmasına dair talebini göz ardı etmesinden yakınmaktadır. Başvuran duruşmanın, aleni şekilde düzenlenmesinin kendisini sarstığını ve mahremiyetini ihlal ettiğini iddia etmektedir. Başvuran, bir çocuk olarak, yaşadığı deneyimi yabancılar önünde anlatmak zorunda bırakıldığını belirtmiştir. Başvuran bunun, Ağır Ceza Mahkemesi huzuruna ilk ve son çıkışı olduğunu belirtmektedir. Başvuran, kendisine saldırıda bulunan kişi hakkında beraat kararı verilmesi nedeniyle, devletin, kendisinin huzur ve sükûnunu etkin bir şekilde korumadığı ve Sözleşme'nin 8'nci maddesinden doğan yükümlülüklerini yerine getirmediği kanaatindedir.

B. AİHM'nin değerlendirmesi

59. AİHM, Sözleşme'nin 1'nci maddesi ve buna ek olarak 3'ncü maddesi tarafından Yüksek Sözleşmeci taraflara dayatılan, kendi egemenlik alanında bulunan herkesin, Sözleşme'de tanımlanan hak ve özgürlüklerini güvence altına alma yükümlülüğünü, söz konusu kişilerin herhangi bir şekilde, bireyler tarafından yapılsa dahi, kötü muamelelere tâbi tutulmamaları için, uygun tedbirlerin alınması gerektiğini hatırlatmaktadır (*A./Birleşik Krallık*, 23 Eylül 1998, § 22, *Karar ve Kesin Hükümler Külliyatı* 1998-VI, yukarıda anılan *M.C.*, §149 ve, daha yakın zamanlı, *S.Z./Bulgaristan*, No. 29263/12, § 42, 03 Mart 2015).

60. Söz konusu koruma, özellikle, cezai konularda hükümler getirilmek ve bu hükümler uygulamada etkin bir şekilde hayata geçirilmek suretiyle, kişilerin, Sözleşme'nin 3'ncü maddesine aykırı muamelelerden yeterince uzak kalmalarını sağlayan yasal bir çerçeve oluşturulmasını gerektirmektedir (bkz. özellikle, rıza gösterilmemiş cinsel eylemlere ilişkin olarak, yukarıda anılan *M.C.*, §§ 150-153 ve *M.N./ Bulgaristan*, n° 3832/06, §§ 36-37, 27 Kasım 2012).

61. Bir kişinin, savunabilir bir şekilde, Sözleşme'nin 3'ncü maddesine aykırı bir eylemin mağduru olduğunu iddia etmesi halinde, Sözleşme'nin 3'ncü maddesi, olay ve olguların tespiti ile sorumluların belirlenmesi ve gerektiğinde cezalandırılmasına yönelik etkin bir resmi soruşturma yürütme görevini ulusal makamlara yüklemektedir. Bu yükümlülükler, bireyler de dâhil olmak üzere, ilgili kişilerin sıfatına bakılmaksızın uygulanır (*Y./Slovenya*, No.41107/10, § 95, AİHM 2015 (özetler). Somut olaydaki gibi, yapılan hazırlık soruşturmaları, ulusal mahkemeler önünde kovuşturmaların yapılmasına yol açtığında, Sözleşme'nin 3'ncü maddesinin usule ilişkin gereklilikleri, davanın görülmesi evresi de dâhil olmak üzere, yargılamanın bütününe etki etmektedir (yukarıda anılan *S.Z.*, § 44 ve *N.A./Moldova Cumhuriyeti*, No. 13424/06, § 65, 24 Eylül 2013).

62. Yürütülen soruşturmanın etkili olması için, yeterince kapsamlı ve nesnel olması gerekmektedir. Yetkili makamlar, söz konusu olaylara ilişkin

delillerin elde edilmesi için, gerekli makul önlemleri almalıdırlar (bkz. tecavüz nedeniyle açılan ceza kovuşturmalarına ilişkin olarak, yukarıda anılan *M.C.*, § 151, yukarıda anılan *M.N.*, §§ 38-39 ve *P.M./Bulgaristan*, No. 49669/07, §§ 63-67, 24 Ocak 2012).

63. Etkili soruşturma yapma yükümlülüğü, sonuca değil kullanılan imkânlarla ilişkindir. Söz konusu zorunluluk, bütün yargılamaların mahkûmiyetle sonuçlanmasını, hatta belirlenen bir cezanın verilmesini gerektirmese de, ulusal mahkemelerin hiçbir zaman, kişilerin fiziksel ve manevi bütünlüğüne yönelik ihlallerin cezasız kalmasını istiyormuş gibi gözükmemesi gerekmektedir. Yetkili makamların eylemsiz kalması nedeniyle ceza davalarının zaman aşımına uğraması, AİHM'nin, devletin pozitif yükümlülüklerine riayet etmediği kanaatine varmasına neden olabilmektedir (yukarıda anılan *M.N.*, §§ 46 ve 49 ile *Stoev ve diğerleri/Bulgaristan*, No. 41717/09, § 48, 11 Mart 2014).

64. Son olarak, bir soruşturmanın etkili sayılabilmesi için, soruşturmanın makul bir özen ve hızla yapılması gerekmektedir. Herhangi bir kanunsuz eyleme müsamaha gösterildiği veya bu eylemlerin hoş görüldüğü izleniminin önlenilmesi ve halkın yasallık ilkesine olan güveninin kaybedilmemesi açısından, yetkililerin hızlı bir şekilde hareket etmesi çok önemlidir (*Gldani Yehova Şahitleri Cemaati üyeleri/Gürcistan*, No. 71156/01, § 97, 03 Mayıs 2007).

65. AİHM ayrıca, Sözleşme'nin 8'nci maddesi uyarınca, kişinin vücut bütünlüğünü koruma pozitif yükümlülüğünün, çocuklara karşı tecavüz ve cinsel istismar gibi ağır eylemler konusunda etkin cezai hükümler alınmasını gerektirdiğini ve nitekim bu yasal hükümleri uygulamaya geçirme amacı olan ceza soruşturmasının etkinliğine ilişkin konulara kadar uzanabileceğini hatırlatmaktadır (yukarıda anılan *M.C.*, §§ 150, 152 ve 153, *M.P. ve diğerleri/Bulgaristan*, No. 22457/08, § 109, 15 Kasım 2011, *C.A.S. ve C.S./Romanya*, No. 26692/05, § 72, 20 Mart 2012 ve *M.G.C./Romanya*, No. 61495/11, § 58, 15 Mart 2016).

66. Somut olayda, AİHM, başvuran tarafından şikâyet konusu edilen olayların niteliğini, ciddiyetini ve başvuranın çocuk olmasını dikkate aldığına, Devletin, Sözleşme'nin 3'ncü ve 8'nci maddelerinden doğan pozitif yükümlülüklerini yerine getirmek için, şikâyet konusu edilen eylemleri etkili bir şekilde cezalandıran cezai hükümler koyma ve bu hükümleri, özellikle etkili bir soruşturma ve yargılama yoluyla uygulama görevinin olduğu kanaatindedir (yukarıda anılan *M.N.*, § 41).

67. AİHM, tecavüz ve cinsel istismarın, Türk hukukunda suç olarak düzenlendiğini tespit etmektedir. Eski Ceza Kanunu hükümlerinde olduğu gibi -olayların meydana geldiği dönemde yürürlükteydi-, yeni Ceza Kanunu hükümlerinde de, başvuran tarafından şikâyet edilen eylemler cezalandırılmaktadır (yukarıdaki 45-48'nci paragraflar). Zaten başvuran da, Türk makamlarının yasal koruma çerçevesini uygulamadıklarından şikâyet etmemektedir. Geriye, Devletin, etkili bir soruşturma ve yargılama vasıtasıyla söz konusu hükümleri uygulamaya koyma yükümlülüğünü yerine getirip getirmediğini araştırmak kalmaktadır.

68. Bu araştırmayı yaparken, AİHM'nin, soruşturmada hata veya ihmaller yapılıp yapılmadığı iddiaları konusunda karar vermesi gerekmemektedir. AİHM, davaya ilişkin olay ve olguların değerlendirmesinde, ulusal makamların yerine geçemez ve sanığın cezai sorumluluğu hakkında karar veremez (*M. ve C./Romanya*, No. 29032/04, § 113, 27 Eylül 2011).

69. AİHM, şikâyet yapıldıktan sonra derhal bir soruşturma açıldığını tespit etmektedir. Başvuran hemen bir sağlık muayenesinden geçirilmiş ve polis, olay ile ilgili görünen kişilerin ifadelerini almıştır. Başvuranın ithamda bulunduğu M.S., ırza geçme, cinsel saldırı ve zorla alıkoymakla suçlanmış ve Ağır ceza mahkemesi önünde dava açılmıştır. Davanın sonunda, Ağır ceza mahkemesi, başvuranın iddialarının doğru olmadığını tespit etmiş ve M.S.'nin beraatine karar vermiştir.

70. AİHM, ulusal mahkemelerin işinin kolay olmadığını kabul etmektedir. Nitekim başvuranın sağlık muayenesi sonucunda, tecavüze ya da cinsel saldırıya maruz kaldığına dair bir bulguya rastlanılmamış ve şikâyet edilen olaylara doğrudan tanık olan birisi olmamıştır ve sanık M.S., üzerine atılı suçlamaları hiçbir zaman kabul etmemiştir. Hal böyleyken, yetkili makamların, tüm olayları inceleyip koşulları bütünüyle değerlendirdikten sonra, bir karar vermekten başka bir yükümlülüğü kalmamıştır (yukarıda anılan *M.C.*, §181).

71. AİHM, somut olayda, doğrudan bir kanıt olmaması nedeniyle, hâkimlerin, mağdurun beyanlarının güvenilirliğini titizlikle değerlendirmek yoluna başvurduğu kanaatindedir. Ancak hâkimlerin, başvuran tarafından anlatılan olayların doğruluğunu araştırmak için gerekli tedbirleri almadıklarını belirtmek gerekir. Nitekim hâkimler, başvuranın ve sanığın her ikisinin de hazır bulunduğu tek duruşma sırasında, olay ile ilgili görünen kişilerin ifadelerini almakla yetinmişlerdir. Hâkimler, olayları tamamen farklı şekilde anlatan ilgililerin ifadelerini karşılaştırmadan, ilgililerden olaylara ilişkin açıklama yapmalarını istemiştir. Soruşturma aşamasında da herhangi bir yüzleştirme yapılmadığı anlaşılıyor. Öte yandan, Ağır Ceza Mahkemesi, başvuranın ifadelerini, gerekçeli bir açıklama yapmaksızın, ikna edici bulmamıştır. Ağır Ceza Mahkemesi sadece, başvuranın ifadelerinin samimi ve inandırıcı olmadığı kanaatine varmıştır. AİHM, bu bağlamda, başvuranın anlattıklarının değişmediğini ve başvuranın –soruşturma ve yargılama aşamalarındaki- her iki ifadesinde de, olayları aynı biçimde anlattığını gözlemlemektedir. Başvuranın anlattıklarının ayrıntılı olmadığı ve olayları detaylı bir şekilde açıklamadığı ortada olsa bile, yetkili makamların, başvuranın şikâyet ettiği eylemleri daha açık anlatması amacıyla, daha uygun koşullarda ifadesinin alınmasına yönelik olarak herhangi bir girişimde bulunmadığını belirtmek gerekmektedir. Soruşturma sırasında, çocuk olan başvuranın iki erkek polis tarafından ifadesi alınmıştır. Söz konusu polislerin, çocukların cinsel istismarı konusunda uzman oldukları tespit edilmemiştir ya da iddia edilmemiştir. Yargılama sırasında, henüz reşit olmayan ilgilinin aleni duruşmada ifadesi alınmıştır. Ağır Ceza Mahkemesi, başvuranın yaşını göz önünde bulundurarak kapalı duruşma yapılması gerektiği konusunda karar vermek bir yana, ilgilinin avukatı tarafından bu bağlamda yapılan talebin de

gereğini yapmamıştır. Burada, duruşmaların aleni olmamasının başvuranın ruhsal bir sarsıntı yaşamasına neden olacağını ve başvuranın ifadesinin açık duruşma yapıldığı sırada alınmasının, onurunu ve özel hayatını zedeleyecek nitelikte olduğunu inkâr edemeyiz. AİHM, yargılamanın hiçbir evresinde, başvurana herhangi bir psikoloğun eşlik etmediğini de kaydetmektedir (yukarıda anılan *C.A.S. ve C.S.*, § 82).

72. Böylece soruşturma makamları ve hâkimlerin, bir çocuk olan başvuranın ne özel hassasiyetini ne de mağdurun şiddet eylemlerini ihbar edip anlatmaktaki çekincelerini açıklayabilecek özel bir durum olan, aile içinde ergin olmayanların ırzına geçilmesi ile ilgili psikolojik faktörleri dikkate almadıkları gözükmektedir. (yukarıda anılan *C.A.S. ve C.S.*, § 81). AİHM, özellikle, çocukların da aralarında bulunduğu hassas konumdaki kişilerle ilgili bir durum söz konusu olduğunda, yetkili makamların özel bir önem vermelerinin ve bu kişilerin şikâyet etme kapasitelerinin veya isteklerinin genellikle çok daha az olması sebebiyle, mağdurlara daha fazla koruma sağlamalarının gerektiğini hatırlatmaktadır (bkz. Birçok diğer karar arasından, yukarıda anılan *M.C.*, §150, yukarıda anılan *M. ve C.*, § 111 ve *R.I.P. ve D.L.P./Romanya*, No. 27782/10, § 58, 10 Mayıs 2012).

73. AİHM, Sözleşme'nin 3'ncü ve 8'nci maddeleri uyarınca, devletlerin Sözleşme'den doğan yükümlülüklerinin, bu gibi durumlarda, çocuğun üstün menfaatine riayet edilmesini gerektirdiğini vurgulamak istemektedir. Saldırının mağduru bir çocuk ise, ruhsal bütünlüğün ve insan onurunun korunması hakkı, özel bir dikkat gerektirir (yukarıda anılan *C.A.S. ve C.S.*, § 82). Söz konusu yükümlülük ayrıca, mağdur veya tanık olarak, sömürülme veya istismarla karşı karşıya kalan çocukların özel hassasiyeti göz önünde bulundurulacak şekilde yargılamaların yapılmasına ve devletlerin çocuğun ifadesini güvence altına alacak ve koruyacak usul kuralları getirmesinin çok önemli olduğunun altının çizildiği, Avrupa Konseyi Çocukların Cinsel Sömürü ve İstismara Karşı Korunması Sözleşmesi'nden doğmaktadır (yukarıdaki 51'nci paragraf).

74. Başvuranın beyanlarının doğruluğunun değerlendirilmesiyle ilgili olarak, AİHM, söz konusu değerlendirmeyi yapan hâkimlerin, Ağır Ceza Mahkemesi heyetinin tamamen farklı üyelerden oluştuğu 18 Kasım 2002 tarihli duruşmada yer almadıkları için, başvuranın ifadesinin alındığı sırada, ilgiliyi hiç görmediklerini de kaydetmektedir.

75. Öte yandan, AİHM, davanın esasına bakan hâkimlerin, ilgilinin iddialarıyla uyuşan semptomların olup olmadığını araştırmak için psikolog bilirkişi görevlendirmedeğini ve post-travmatik stres ve majör depresyon bozukluğu belirtilerinin tespit edildiği 27 Şubat 2003 tarihli Dokuz Eylül Üniversitesi Hastanesinin raporundaki sonuçları dikkate almadıklarını kaydetmektedir. AİHM, başvuranın Adli Tıp Kurumunda yapılan muayenesinin, 28 Mayıs 2004 tarihli rapordan da anlaşılacağı üzere, başvuranın psikolojik durumunun incelenmesine yönelik olmadığını kaydetmektedir. Bu muayenede, başvuranın cinsel bir eyleme özgür ve bilinçli bir şekilde rıza gösterme kabiliyetini etkileyecek nitelikte zihinsel bir hastalığı olup olmadığının araştırılması amaçlanmaktaydı. Bu durum,

mağdurun, eski Ceza Kanunu'nun 416'ncı maddesine göre, cinsel saldırıya mukavemet edemeyecek bir kimse olarak nitelendirilip nitelendirilemeyeceğini tespit etmeye yöneliktir (yukarıdaki 45'nci paragraf).

76. AİHM, tecavüz konusunda, eski Ceza Kanunu'nun 414 ve 416'ncı maddelerinde, mağdurun fiziksel mukavemette bulunması gerektiğinin belirtilmemesine rağmen, üvey baba ve başvuranın fiziksel yapılarının tecavüz iddialarının reddedilmesine yönelik argümanlardan birisi olduğunu da tespit etmektedir. Ağır Ceza Mahkemesi, bu nedenle, Adli Tıp Kurumundan, başvuranın fiziksel yapısı göz önünde bulundurulduğunda, sanığın başvuranın zorla ırzına geçebilecek durumda olup olmadığını araştırmasını istemiş, ancak Adli Tıp Kurumu bu talebe herhangi bir cevap vermemiştir. Bunu müteakiben, Ağır Ceza Mahkemesi kararının hüküm kısmında, üvey babanın suçlu olmadığını belirtmek için, diğer unsurların yanı sıra sanığın ve mağdurun fiziksel yapılarına da atıfta bulunmuştur. AİHM'ye göre, Ağır Ceza Mahkemesi tarafından Adli Tıp Kurumuna sorulan soru ve kararın hüküm kısmındaki fiziksel yapı ibaresi, Ağır Ceza Mahkemesinin, üvey babanın suçsuzluğunu, yürürlükteki kanunda yer almayan ve bazı cinsel şiddet eylemlerine eşlik edebilen, mağdurun tepki vermemesinin nedeni olabilecek "şaşkınlık durumu" dikkate alınmayan kavramlara dayanarak desteklemeye çalıştığını göstermektedir.

77. AİHM daha sonra, Ağır Ceza Mahkemesinin M.S. hakkında beraat kararı vermek için, ilgilinin iktidarsız olduğu tespit edilen sağlık raporuna belirleyici düzeyde önem verdiğini gözlemlemektedir. Oysa muayenelerin, şikâyet konusu edilen olayların üzerinden birkaç yıl geçtikten sonra gerçekleştirildiğini belirtmek gerekmektedir. Ağır Ceza Mahkemesi, bu testlerin sonucuna dayanarak M.S.'nin olayların gerçekleştiği tarihte iktidarsız olduğunu kabul etmiştir. Söz konusu sağlık raporu dosyada yer almamasına rağmen, Hükümet tarafından, söz konusu raporda bu yönde bir açıklama olduğu ne kanıtlanmış ne de iddia edilmiştir. Söz konusu rapor, hâkimlerin bir kanaate varmalarını sağlayan, davanın önemli unsurlarından birisi olmasına rağmen, başvuranın avukatı tarafından sağlık raporuna dair yapılan itirazlar ve ayrıntılı açıklama yapılmasına dair talepleri, Ağır Ceza Mahkemesi tarafından reddedilmiştir. Ağır Ceza Mahkemesi, başvuranın annesinin, eşinin cinsel kapasitesine dair beyanlarını da inandırıcı bulmamıştır.

78. AİHM, olayların meydana geldiği tarihte yürürlükte bulunan kanuna ve uygulamaya göre, tecavüz suçu cinsel organ aracılığıyla gerçekleştirilebildiğinden, sanık M.S.'nin iktidarsız olduğu sonucuna varılmasının, hâkimleri, tecavüz iddialarını doğrudan elemeye yönelttiğinin altını çizmektedir (yukarıdaki 46'nci paragraf). AİHM ayrıca, M.S. hakkında cinsel saldırı suçundan da kovuşturma açılmış olmasına rağmen, Ağır Ceza Mahkemesinin incelemesinin sadece tecavüzle ilgili olduğunu ve cinsel saldırı suçuyla ilgili hiçbir incelemesinin olmadığını kaydetmektedir. Oysa Ağır Ceza Mahkemesi, M.S.'nin davranışının cinsel saldırı suçu teşkil edip edemeyeceğini hiçbir şekilde araştırmamıştır.

79. Yukarıdaki açıklamalar ışığında, AİHM, yetkili makamların söz

konusu eylemlerin koşullarını tespit etmek için, ellerindeki tüm imkânları kullanmadıkları kanaatindedir.

80. Son olarak, AİHM, yargılamada önemli gecikmeler yaşandığı kanaatindedir. Ağır Ceza Mahkemesi, 18 Kasım 2002 tarihinde yapılan ilk duruşmadan itibaren, sanığın cinsel gücüne dair testler yapılmasını talep etmiş olmasına rağmen, nihai rapor ancak 18 Ekim 2006 tarihinde düzenlenebilmiş ve 27 Aralık 2006 tarihli duruşmada sunulmuştur. Böylece, bu testlerin yapılması için dört seneden daha fazla bir süre beklemek zorunda kalınmıştır. Üstelik temyiz incelemesi, yaklaşık dört buçuk yıl sürmüş, bu da cinsel saldırı suçunun zaman aşımına uğramasına neden olmuştur.

81. Kısacası, AİHM, M.S.'nin suçluluğu hakkında bir görüş bildirmeksizin, somut olayda yürütülen yargılamanın ve özellikle Ağır Ceza Mahkemesinin benimsediği yaklaşımın, Devletin, cezai hükümlerin getirilmesi ve bunların etkin bir şekilde uygulanmalarını kapsayan pozitif yükümlülüklerine ilişkin gereklilikleri karşılamadığı kanaatindedir.

82. Buradan hareketle, AİHM, Sözleşme'nin 3'ncü ve 8'nci maddelerinin ihlal edildiği sonucuna varmaktadır.

III. SÖZLEŞME'NİN 6'NCI MADDESİNİN İHLAL EDİLDİĞİNE DAİR DİĞER İDDİA VE SÖZLEŞME'NİN 13'NCÜ MADDESİNİN İHLAL EDİLDİĞİNE DAİR İDDİA

83. Başvuran ceza yargılamasının uzun sürmesinden şikâyet etmektedir. Başvuran, bu bağlamda, Sözleşme'nin 6'ncı maddesini ileri sürmektedir.

Başvuran, Sözleşme'nin 6'ncı maddesini 13'ncü madde ile birlikte ileri sürerek, iç hukukta yargılamanın aşırı uzun sürmesi nedeniyle, tazminat elde edebileceği bir başvuru yoluna sahip olmadığını iddia etmektedir. Başvuran, mağdur olduğunu söylediği cinsel istismarlar nedeniyle, maruz kaldığı zararın tazminini talep edebileceği etkin bir başvuru yolunun olmamasından da şikâyet etmektedir. Başvuran, beraat kararı verilmesi nedeniyle, tazminat talepli bir hukuk davasının başarı şansının olmadığını belirtmektedir.

84. AİHM, Sözleşme'nin 3'ncü ve 8'nci maddeleri kapsamında vardığı ihlal tespiti bakımından (yukarıdaki 83'ncü paragraf), somut olayda ortaya konulan temel hukuki sorunu incelediği kanaatindedir. AİHM, davaya ilişkin olay ve olguları, tarafların iddialarının tamamını göz önünde bulundurarak, Sözleşme'nin 6'ncı ve 13'ncü maddeleri kapsamındaki diğer şikâyetler hakkında ayrıca bir karar verilmesinin gerekli olmadığı kanaatindedir (bkz. benzer bir yaklaşım için, *Kamil Uzun/Türkiye*, No. 37410/97, § 64, 10 Mayıs 2007).

IV. SÖZLEŞME'NİN 41'NCİ MADDESİNİN UYGULANMASI HAKKINDA

85. Sözleşme'nin 41'nci maddesi şunu öngörmektedir,

“Eğer Mahkeme bu Sözleşme ve Protokollerinin ihlal edildiğine karar verirse ve ilgili Yüksek Sözleşmeci Taraf'ın iç hukuku bu ihlalin sonuçlarını ancak kısmen ortadan kaldırıyorsa, Mahkeme, gerektiği takdirde, zarar gören taraf lehine adil bir tazmin

verilmesine hükmeder.”

A. Tazminat

86. Başvuran, maddi tazminat için 10.000 Euro (EUR) ve manevi tazminat için ise 45.000 Euro talep etmektedir.

87. Hükümet, bu taleplere karşı çıkmaktadır.

88. AİHM, tespit edilen ihlal ile ileri sürülen maddi tazminat arasında bir nedensellik bağı görememekte ve bu nedenle, bu başvuruyu reddetmektedir.

AİHM, buna karşın, manevi tazminat kapsamında, başvurana 15.000 Euro ödenmesi gerektiği kanaatindedir.

B. Masraf ve Giderler

89. Başvuran, AİHM nezdinde yapılan masraf ve giderler için de 3.660 Euro talep etmektedir. Başvuran, avukatlık ücret dekontunun yanı sıra, posta evraklarının gönderildiğine dair kanıtlayıcı belgeler sunmuştur.

90. Hükümet, söz konusu tutarı aşırı bulmakta ve herhangi bir belgeye dayanmadığını belirtmektedir.

91. AİHM'nin içtihadına göre, bir başvuran ancak gerçekliği, gerekliliği ve makul oranda oldukları ortaya konulan masraf ve harcamalarının tazminini elde edebilmektedir.

Somut olayda, AİHM, elinde bulundurduğu belgeleri ve içtihadını dikkate alarak, AİHM önündeki yargılama için, 2.000 Euro ödenmesinin makul olacağı kanaatine varmış olup, bu tutarın başvurana ödenmesine karar vermektedir.

C. Gecikme faizleri

92. AİHM, gecikme faizi olarak, Avrupa Merkez Bankası'nın marjinal kredilere uyguladığı faiz oranına üç puan eklenerek elde edilecek oranın uygun olduğu sonucuna varmaktadır.

AİHM, BU GEREKÇELERLE VE OYBİRLİĞİYLE

1. Sözleşme'nin 3'ncü ve 8'nci maddeleri kapsamındaki şikâyetler bakımından, başvurunun kabul edilebilir olduğuna;
2. Sözleşme'nin 3'ncü ve 8'nci maddelerinin ihlal edildiğine;
3. Şikâyetlerin geri kalan kısmıyla ilgili olarak ayrıca bir karar verilmesine yer olmadığına;
4.
 - a) Sözleşme'nin 44'ncü maddesinin 2'nci fıkrası uyarınca, davalı Devletin kararın kesinleştiği tarihten itibaren üç ay içinde, ödeme

tarihinde geçerli olan döviz kuru üzerinden, kendi para birimine çevrilmek üzere, başvurana aşağıdaki miktarları ödemekle yükümlü olduğuna:

- i) Ödenmesi gereken her türlü vergi tutarı hariç olmak üzere, manevi tazminat için, 15.000 Euro (on beş bin Euro) ödenmesine;
- ii) Başvuran tarafından ödenmesi gereken her türlü vergi tutarı hariç olmak üzere, masraf ve giderler için, 2.000 Euro(iki bin Euro) ödenmesine;

b) Yukarıda anılan sürenin sona ermesinden itibaren ve ödeme tarihine kadar, gecikme faizi olarak, Avrupa Merkez Bankası'nın kısa vadeli kredilere bu süre boyunca uyguladığı marjinal faiz oranına üç puan eklemek suretiyle elde edilecek basit faiz oranının uygulanmasına;

5. Hakkaniyete uygun tatmine ilişkin diğer tüm taleplerin reddine, *hükmeder*.

İşbu karar, Fransızca dilinde düzenlenmiş olup; AIHM İçtüzüğü'nün 77'nci maddesinin 2'nci ve 3'ncü fıkraları uyarınca, 18 Ekim 2016 tarihinde yazılı olarak tebliğ edilmiştir.

Stanley Naismith

Kâtip

Julia Laffranque

Daire Başkanı